

14de zondag door het jaar, Xaveriuskerk, Ez. 2, 2-5; Ps. 123, 1-4; 2 Kor. 12, 7-10; Mc. 6, 1-6

Pater Ward Biemans SJ

Broeders en zusters, de heilige Paulus spreekt over een doorn die in zijn vlees is gestoken. Veel theologen hebben zich afgevraagd wat hij met deze uitspraak bedoelt. Heeft hij het over een bepaalde ziekte, of over bekoringen die hem overkomen? Het antwoord dat Jezus aan Paulus geeft is echter veel relevanter dan de kwaal waar hij mogelijk last van had: Mijn genade is jou genoeg. Paulus spreekt over buitengewone openbaringen die hem verwaand zouden kunnen maken. Hij heeft blijkbaar veel genade in zijn leven ontvangen. En dan zegt Jezus: Kracht wordt juist in zwakheid volkomen. Waarom? Ik denk, omdat veel mensen juist die menselijke zwakheid zullen herkennen. Als je ondanks die zwakheid zo eerlijk en vanuit je geloof kunt spreken zoals Paulus, dan zal je veel mensen aanspreken.

In de beide andere lezingen gaat het ook over mensen die anderen aanspreken, maar die niet echt serieus worden genomen. Bij Jezus in het Evangelie horen we dat Hij in zijn eigen stad, in Nazareth, weinig wordt geëerd. Het komt de inwoners van die stad allemaal te bekend voor. Ze gaan af op zijn familie, zijn afkomst en besluiten dat daar nooit veel goeds vandaan kan komen. Daarmee gaan ze voorbij aan de werkelijke kracht van Jezus, zodat Hij daar maar weinig wonderen kan verrichten. Jezus' kracht openbaart zich in oprechte zorg voor de medemens, vanuit een volstrekte eerlijkheid en trouw en bovenal vanuit een goddelijke genade, die om niet aan de mens wordt gegeven.

En in de eerste lezing horen we over de profeet Ezechiël, die wordt gezonden tot een nukkig en weerbarstig volk. Deze profeet is wel een heel wonderlijke figuur. In het begin van het Bijbelboek ontvangt hij een visioen en hoort hij een stem tot zich spreken die hem met stomheid slaat. Hij mag alleen nog het woord van de Heer verkondigen aan het volk van Israël, verder kan hij niets uitbrengen.

Ezechiël spreekt over de terugkeer van het volk Israël uit de ballingschap naar hun land, waar ze een einde zullen maken aan de afgodendienst. Er zal een nieuwe tempel komen. En het mooiste van al: een nieuw hart zal hen gegeven worden en een nieuwe geest zal in hun binnenste worden uitgestort. Dat is de hoop die leeft in de profeet.

Hoe anders is het in onze tijd, in ons land, waar geen nieuwe tempel wordt gebouwd, maar waar eerder kerken worden gesloten. Gelukkig valt het hier in Amsterdam allemaal nogal mee, maar we hoeven niet ver te gaan om te horen over kerksluitingen. In onze contreien lijkt het christendom zó vanzelfsprekend te zijn geworden, dat we doen alsof we het niet meer nodig hebben. We hebben ziekenhuizen, scholen, sociale zekerheid, ouderenzorg, alles. Dat veel van deze voorzieningen een christelijke achtergrond hebben, lijkt er nauwelijks meer toe te doen. Maar als ze weg zouden vallen, dan zou onze samenleving uit elkaar vallen. Het vereist wel degelijk een menslievende houding, veel geloof en doorzettingsvermogen om het goede te behouden tegenover onverschilligheid, relativisme en openlijke afkeer. Wanneer een samenleving alleen maar op vrijheid is gebaseerd, dan liggen individualisme en technocratie op de loer. Dan dreigen mensen te worden gereduceerd tot een burger-servicenummer in een maatschappij waar ieder voor zich het maar moet zien te redden. Dan vallen families en het verenigingsleven uit elkaar.

In hun tijd gingen Jezus, de profeten en de apostelen ook door bij tegenstand. Ondanks hun bekende afkomst, waardoor ze gewantwoord werden en ondanks hun menselijke beperkingen en zwakheid. Ze bleven juist opkomen voor de zwakkeren, voor hen die met een beperking moet leven. Ze pleitten door de eeuwen heen voor solidariteit met minderheidsgroepen, voor subsidiariteit, dit is verantwoordelijkheid die vanuit de mensen zelf komt in plaats van een eenzijdig opgelegde autoriteit van de staat en tenslotte voor een houding van eerbied voor Gods schepping. En wat blijkt: de goddelijke genade is steeds weer genoeg om menselijke beperkingen te overwinnen. Amen.